
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบริหาร กับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป

เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 13

Relationships between Personal Factors, Administrative Factors, and Quality of Work Life of Professional Nurses in General Hospitals, 13th Public Health Inspection Region

นางคำพันธ์ ก้อนคำ* อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา เพ็ญศิริณภา**

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับปัจจัยด้านบริหารและระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน (2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านบริหาร กับคุณภาพชีวิตการทำงาน และ (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านบริหารและคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 13

ประชากรที่ศึกษาคือพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปในโรงพยาบาลทั่วไปเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 13 จำนวน 891 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน ได้จากการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าไค-สแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยด้านบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนอีก 6 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมอยู่ในระดับสูง ส่วนอีก 7 ด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง (2) ประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลทั่วไปมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ปัจจัยด้านบริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ส่วนปัจจัยด้านบริหารรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพชีวิตการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (3) ปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดแคลนพยาบาลและการให้ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมกับการงานที่ได้รับมอบหมาย ข้อเสนอแนะของพยาบาลวิชาชีพ คือ ควรเพิ่มจำนวนพยาบาลหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพโดยการเพิ่มสวัสดิการและค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับการงานที่ได้รับมอบหมาย

Abstract

The objectives of this survey research were : (1) to study level of administrative factors and quality of work life; (2) study relationships between personal factors, administrative factors, and quality of work life; and (3) to identify problems of and make suggestions for improving administrative factors and quality of work life of professional nurses in general hospitals, Public Health Inspection Region 13.

The study population was 891 professional nurses, who had at least six months of working experience, in general hospitals in Public Health Inspection Region 13; a total of 276 professional nurses was selected by using the simple random sampling method. The instrument for data collection was a questionnaire with the reliability of 0.97. Statistics used to data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results showed that: (1) the overall and six aspects of administrative factors were at the moderate levels, except the strategy aspect was at a high level. The overall and each aspect of quality of work life of professional nurses were at moderate levels, except that the social relevance of work life was at the high level; (2) A low level positive association was found between their experiences in general hospitals and quality of work life; the overall administrative factors were positive related to quality of work life at the high level and each aspect of administrative factor showed the moderate level of positive relationship with quality of work life all significant at 0.001 level; and (3) the problems most commonly encountered were inadequate of nurses and unfair compensation for their assignments. Thus, it is recommended that the number of nurses should be increased or their quality of work life should be improved by raising their welfare and compensation so that they are commensurate with the burden of work.

Keywords: Quality of work life, Professional nurses, Administrative factors, General hospitals

* นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช campan9@gmail.com.

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pensirinapa@gmail.com.

*** รองศาสตราจารย์ ผู้อำนวยการสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pusomjai@gmail.com.